

Guía Docente

Datos Identificativos					2024/25
Asignatura (*)	Alteracións de base condutual		Código	652G04014	
Titulación	Grao en Logopedia				
Descritores					
Ciclo	Período	Curso	Tipo	Créditos	
Grao	1º cuatrimestre	Segundo	Obrigatoria	6	
Idioma	Castelán				
Modalidade docente	Presencial				
Prerrequisitos					
Departamento	Psicoloxía				
Coordinación	Bueno Palomino, Ana María		Correo electrónico	ana.bueno@udc.es	
Profesorado	Bueno Palomino, Ana María		Correo electrónico	ana.bueno@udc.es	
Web					
Descrición xeral	Nesta materia proporciónase ao alumno/a formación dentro do ámbito da psicopatoloxía da linguaxe e a comunicación. Máis concretamente, abórdanse a definición, caracterización clínica, epidemioloxía, modelos etiolóxicos, criterios diagnósticos e diagnóstico diferencial do Trastorno Específico da linguaxe, trastornos da fluidez da fala, mutismo selectivo e Trastorno por Déficit de Atención/Hiperactividade, así como problemas da linguaxe e a comunicación no envellecemento, trastornos neurodexenerativos e enfermidade mental.				

Competencias / Resultados do título

Código	Competencias / Resultados do título
A6	Coñecer a clasificación, a terminoloxía e a descrición dos trastornos da comunicación, a linguaxe, a fala, a voz e a audición e as funcións orais non verbais.
A7	Coñecer, recoñecer e discriminar entre a variedade das alteracións: os trastornos específicos do desenvolvemento da linguaxe, trastorno específico da linguaxe, retrasos da linguaxe, trastornos fonéticos e fonolóxicos; os trastornos da comunicación e a linguaxe asociados a déficit auditivos e visuais, o déficit de atención, a deficiencia mental, o trastorno xeneralizado do desenvolvemento, os trastornos do espectro autista, a parálise cerebral infantil e as plurideficiencias; os trastornos específicos da linguaxe escrita; as discalculias; as alteracións no desenvolvemento da linguaxe por privación social e as asociadas a contextos multiculturais e plurilingüismo; os trastornos da fluidez da fala; as afasias e os trastornos asociados; as disartrias; as disfonías; as disglosias; as alteracións da linguaxe no avellentamento e os trastornos dexenerativos; as alteracións da linguaxe e a comunicación en enfermidades mentais; o mutismo e as inhibicións da linguaxe; as alteracións das funcións orais non verbais: deglución atípica, disfagia e alteracións tubáricas.
A29	Adquirir a formación práctica para o traballo individual, grupal, cooperativo e de mediación con facilitador.
A31	Adquirir o desenvolvemento os recursos persoais para a intervención: habilidades sociais e comunicativas, habilidades profesionais, avaliación da propia actuación profesional, técnicas de observación, técnicas de dinamización ou toma de decisións.
A32	Utilizar tecnoloxías da información e da comunicación.
B1	Acceso, selección e xestión das fontes de información relevantes para a práctica profesional.
B3	Apreciar as distintas manifestacións da diversidade.
B7	Capacidade de análise e síntese.
B8	Capacidade de observar e de escoitar de forma activa.
B11	Comportarse con ética e responsabilidade social como cidadán e como profesional.
B12	Comunicarse de maneira efectiva nun contorno de traballo.
C3	Utilizar as ferramentas básicas das tecnoloxías da información e as comunicacións (TIC) necesarias para o exercicio da súa profesión e para a aprendizaxe ao longo da súa vida.
C6	Valorar criticamente o coñecemento, a tecnoloxía e a información dispoñible para resolver os problemas cos que deben enfrontarse.
C7	Asumir como profesional e cidadán a importancia da aprendizaxe ao longo da vida.
C8	Valorar a importancia que ten a investigación, a innovación e o desenvolvemento tecnolóxico no avance socioeconómico e cultural da sociedade.

Resultados da aprendizaxe

Resultados de aprendizaxe	Competencias / Resultados do título		
Coñecer a clasificación, a terminoloxía e a descrición dos trastornos da comunicación e a linguaxe.	A6 A7		
Acceso, selección e xestión das fontes de información relevantes para a práctica profesional.		B1	
Capacidade de análise e síntese.		B7	
Apreciar as distintas manifestacións da diversidade.		B3	
Capacidade de observar e de escoitar de forma activa.		B8	
Comportarse con ética e responsabilidade social como cidadán e como profesional.		B11	
Adquirir a formación práctica para o traballo individual e grupal	A29 A31	B12	
Utilizar tecnoloxías da información e da comunicación.	A32		C3
Valorar criticamente o coñecemento, a tecnoloxía e a información dispoñible para resolver os problemas cos que deben enfrontarse.			C6 C8
Asumir como profesional e cidadán a importancia da aprendizaxe ao longo da vida			C7

Contidos	
Temas	Subtemas
Tema 1: Trastorno específico da linguaxe	Definición. Características clínicas. Epidemioloxía. Teorías etiolóxicas. Criterios diagnósticos. Diagnóstico diferencial.
Tema 2: Trastornos da fluidez da fala	Definición. Características clínicas. Epidemioloxía. Teorías etiolóxicas. Criterios diagnósticos. Diagnóstico diferencial.
Tema 3: Déficit de atención	Definición. Características clínicas. Epidemioloxía. Teorías etiolóxicas. Criterios diagnósticos. Diagnóstico diferencial.
Tema 4: Mutismo selectivo e inhibicións da linguaxe	Definición. Características clínicas. Epidemioloxía. Teorías etiolóxicas. Criterios diagnósticos. Diagnóstico diferencial.
Tema 5: Alteracións da linguaxe no envellecemento, trastornos dexenerativos e enfermidades mentais	Introdución. Alteracións da linguaxe e envellecemento. Alteracións da linguaxe e trastornos dexenerativos. Alteracións da linguaxe e enfermidade mental.

Planificación				
Metodoloxías / probas	Competencias / Resultados	Horas lectivas (presenciais e virtuais)	Horas traballo autónomo	Horas totais
Sesión maxistral	A6 A7 B1 B3 B7 B8 B11 B12 C3 C6 C7 C8	23	23	46
Presentación oral	A6 A7 B1 B3 B7 B8 B11 B12 C3 C6 C7 C8	9	9	18
Estudo de casos	A6 A7 A29 A31 A32 B3 B7 B8 B11 B12 C6	8	8	16
Proba obxectiva	A6 A7 B7	1	68	69
Atención personalizada		1	0	1

*Os datos que aparecen na táboa de planificación son de carácter orientativo, considerando a heteroxeneidade do alumnado

Metodoloxías	
Metodoloxías	Descrición
Sesión maxistral	Sesións de exposición dos contidos básicos do programa.

Presentación oral	Sesiões interactivas nas que se exporá contido complementario e resolveranse dúbidas sobre o exposto nas sesións maxistras.
Estudo de casos	Sesiões interactivas nas que terá lugar a presentación de casos prácticos e posterior análise e discusión dos mesmos.
Proba obxectiva	Ao finalizar o curso realizarase unha proba obxectiva para avaliar os coñecementos do alumnado sobre os contidos básicos e complementarios presentados nas sesións maxistras e nas sesións de presentación oral

Atención personalizada

Metodoloxías	Descrición
Estudo de casos	Orientación no traballo individual de análise dos casos prácticos plantexados na aula

Avaliación

Metodoloxías	Competencias / Resultados	Descrición	Cualificación
Estudo de casos	A6 A7 A29 A31 A32 B3 B7 B8 B11 B12 C6	Valorarase a análise dos casos prácticos.	20
Proba obxectiva	A6 A7 B7	Realizarase un exame final da materia consistente nunha proba obxectiva sobre os contidos do programa impartidos nas sesións maxistras e nas sesións de presentación oral.	80

Observacións avaliación

Observacións relevantes para a 1ª oportunidade, 2ª oportunidade e oportunidade adiandada:

Para superar a materia será REQUISITO IMPRESCINDIBLE obter unha CUALIFICACIÓN MÍNIMA DE 5 PUNTOS (nunha escala 0 - 10) no EXAME FINAL DA MATERIA.

Todos os aspectos relacionados con "dispensa académica", "dedicación ao estudo", "permanencia" e "fraude académica" rexeranse de acordo coa normativa académica vixente da UDC (/gl/normativa/academica/).

Na avaliación do alumnado ao que se concedeu dispensa académica, só terase en conta a nota obtida no exame final, cuxo peso na calificación será do 100%), podendo así obter a cualificación máxima sen asistir á análise e discusión dos casos prácticos.

Fontes de información

Bibliografía básica	<ul style="list-style-type: none"> - American Psychiatric Association (2014). Manual Diagnóstico y Estadístico de los Trastornos Mentales DSM-5 5ª edición. Madrid: Editorial Médica Panamericana - Caballo, V.E., Salazar, I. y Carrobles, J.A. (eds) (2011). Manual de psicopatología y trastornos psicológicos.. Madrid: Pirámide - Caballo, V.E. y Simón, M.A. (eds.) (2002). Manual de Psicología Clínica infantil y del adolescente. Trastornos específicos. Madrid: Pirámide - González, M.T. (2011). Psicología Clínica en la infancia y la adolescencia. Madrid: Pirámide - López, C. y Romero, A. (2013). TDAH y trastornos del comportamiento en la infancia y la adolescencia. Madrid: Pirámide - Macià, D. (2012). TDAH en la infancia y la adolescencia. Madrid: Pirámide - Mendoza, E. (2004). Trastorno Específico del Lenguaje. Madrid: Pirámide - Olivares, J. (2007). Tratamiento psicológico del mutismo selectivo. Madrid: Pirámide - Rodríguez, J. (2000). Psicopatología infantil básica. Madrid: Pirámide - Salgado, A. (2005). Manual práctico de tartamudez. Madrid: Síntesis - Vallejo, M.A. (2012). Manual de Terapia de Conducta. Madrid: Dykinson
Bibliografía complementaria	

Recomendacións

Materias que se recomenda ter cursado previamente
Materias que se recomenda cursar simultaneamente
Materias que continúan o temario
Observacións

(*A Guía docente é o documento onde se visualiza a proposta académica da UDC. Este documento é público e non se pode modificar, salvo casos excepcionais baixo a revisión do órgano competente dacordo coa normativa vixente que establece o proceso de elaboración de guías